

Karfitsa

#book

ΣΟΦΗ ΘΕΟΔΩΡΙΔΟΥ

«Αισθάνομαι τους ύρωες των βιβλίων μου να... ζωντανεύουν»

Της Παναγώτας Γιαναροπούλου

«Ένας απλός άνθρωπος που αγαπάει τη λογοτεχνία...» λέει για τον εαυτό της η Σόφη Θεοδωρίδη, συγγραφέας μυθιστορημάτων που κατάγεται από την νομό Πέλλας και ζει στη Θεσσαλονίκη. Περιγράφει στην Karfitsa την αγάπη της για την αποτύπωση αληθινών γεγονότων στο χαρτί και μιλάει για το νέο της βιβλίο «Πορφύρο Ποτάμι» που κυκλοφόρησε πρόσφατα...

Ποιο ήταν το ερέθισμα για την αφορμή του συγγραφικού σας ταξιδιού;

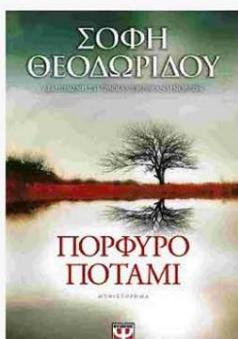
Μια ιστορία αληθινή αλλά συνάμα κι η επιθυμία μου να σκύψω πάνω απ' την ιδιάιτερη ιστορία της Καππαδοκίας, που είναι εν μέρει ο τόπος καταγωγής των προγόνων του συζύγου μου και κατ' επέκταση των παιδιών μου. Μου αρέσει να πατώ πάνω στην πραγματικότητα, γι' αυτόν τον λόγο σκέδων πάντα η ίδια η ζωή γίνεται ο απόρροις απ' τον οποίο θα βλαστήσει ο καρπός, που είναι το εκάστοτε έργο μου. Στην πραγματικότητα αισθάνομαι τους ήρωές μου ως υπαρκτά πρόσωπα. Νιώθω δηλαδή σαν να είμαι παρόρουσα εκεί, ένας αδράτος θεατής που παρακολουθεί όσα διαδραματίζονται και καλείται να περιγράψει με τον δικό του τρόπο στο χαρτί τους χαρακτήρες των ανθρώπων που συμμετέχουν στην ιστορία, ώστε να είναι σε θέση να θεωρηθούν εύλογες οι συμπειροφέρες κι οι επιλογές τους.

Όταν πήρατε την απόφαση να εκδώσετε το πρώτο σας βιβλίο τι κάνατε;

Κατ' αρχάς έπρεπε να δοκιμάσω να το γράψω. Όταν πιο το ολοκλήρωσα, κάτι για το οποίο έλα τις αμφιβολίες μου ξεκινώντας, και αφού το διάβασε το πιο οικείο μου πρόσωπο, τον οποίου την όπωρη εμπιστεύομαι και γνώριζα πώς θα μου την καθηρώθη αληθεία, επέλεξα τις εκδόσεις ΨΥΧΟΓΙΟΣ και το έστειλα ταχυδρομικά. Ένα μήνα σχεδόν αργότερα έλαβα τη θετική τους απάντηση. Αυτή ήταν η αρχή ενός ομορφου ταξιδίου στον κόσμο της συγγραφής που ακόμη συνεχίζεται.

Το νέο σας βιβλίο «Το Πορφύρο Ποτάμι» έχει πολλά μυστικά πίσω από τον τίτλο;

Δύο οι λόγοι που επέλεξα τον συγκεκριμένο τίτλο. Ο πρώτος είναι ότι πλάι σ' έναν παραπόταμο του Άλι, που είναι ο μεγαλύτερος ποταμός της Καππαδοκίας και τον οποίο ο Τούρκοι ονομάζουν Κιζλ Ιρμάκ, που σημαίνει «Κόκκινο ποτάμι», διαδραματίζεται ένα μεγάλο μέρος της ζωής των πρώτων μου, Ρωμιών και Τούρκων. Ο δεύτερος διάτοι ο Δημητρός, ένας φτωχός κακίστης και πατέρας της Νιόβης, της πρωίδας μου, βλέπει ένα

πορφυρό χρώμα να βάφει τα πόδια του κατά τη γέννηση της κόρης του, κάτι που εκληφύνει ως «οπήσιμη» για τη μοίρα που περιήλθε στη θυγατέρα του.

Η λογοτεχνία καλύπτει κομμάτια της ιστορίας που δεν καταρρέφονται, μαρτυρίες καθημερινών απόλινων, λαιών της Καππαδοκίας 1902 πόσο δύσκολο θέλαν να ερευνήσετε αυτό το εκσαμένο κομμάτι της ιστορίας;

Έτσι από το οπί όχησα μέσα απ' τον γάμο μου με ανθρώπους που είχαν καταγωγή απ' την Καππαδοκία, πολλοί τότε πρόσφυγες πρώτης γενιάς, προσέφυγα, πέρα απ' τις καθαρά ιστορικές μου έρευνες, και στις μαρτυρίες

εις ανθρώπων που ήρθαν ως πρόσφυγες απ' τα μέρη εκείνα και κατέγραψαν τα δάσα πέρασσαν, αλλά και τον τρόπο που ήταν δομημένη η κουνιάνιά τους. Βασιζότας σε αληθινές μαρτυρίες.

Περιγράψτε μας τις σχέσεις Ελλήνων-Τούρκων δίπλα από τον ποταμό, σε εκείνη την εποχή;

Ηταν μια όμορφη σχέση, όταν δεν παρενέβαινε το «τιοβλέτι» να οπέρει τη δικύνοντας και την κακυπομία. Αμοιβαίνοντας στις παραδόσεις, στη θρησκεία, στον τρόπο ζωής, συμμετοχή σε γάμους, γεννητούματα, γιορτές, αλλά και σε διάφορα δρώμενα εκ μέρους των Τούρκων που είχαν σχέση με τη χριστιανική θρησκεία ή διοργανώσεις κινούντα τελετών, όταν υπήρχε χρέα, δημοσίας αυτή που περιγράφω στο βιβλίο με τη «Νίμω της Βροχής». Επίσης, προσέφευγαν αρκετοί Μουσουλμάνοι σε εκκλησίες αγίων που είχαν τη φήμη θεραπευτή, και αγαπώντας και σέβονταν τη Μεριέ Ανά, όπως αποκαλούσαν την Παναγία, για να αναφέρω κάποια λίγα ακόμη παραδείγματα.

Μέσα σε ένα οδοιπορικό της Μικρασιατικής καταστροφής και του διωγμού, γεννάται ένας αδελφός δρόσας, πόσο νομίζετε, μπορείτε να το συσχετίσετε με τις σημερινές ανθρώπινες σχέσεις;

Ο έρωτας έχει γεννηθεί απ' όταν οι ήρωες ήταν ακόμη παιδιά. Εξαιτίας όμως των συνθηκών που επικρατούν καταλήγει να είναι αδιέδοξος. Και ασήμερα σε πολλά

μέρη του πλανήτη διαδραματίζονται παρόμοια σκηνές, επηρεάζοντας τις σχέσεις των ανθρώπων κι ανταρέσσοντας δεδουλέμα τζήν. Όπως, όμως, επικρατεί ειρήνη, ακόμη και σε κοινωνίες που θιάνουν μια δύσκολη καθημερινότητα, όπως είναι πλέον ο δική μας, δεν μπορούν να συγκριθούν ή να συσχετιστούν οι ανθρώπινες σχέσεις μ' αυτές εκείνων των εποχών κατά την προσωπική μου πάντα άποψη. Μεγαλύτερη εντύπωση μου κάνει κατά κύριο λόγο η θέση της γυναίκας στην κουνιάνια εκείνης της εποχής. Μια θέση δύσκολη, υποβιβασμένη και, ευτυχώς, μακριά απ' όσα ζήμυα σήμερα έχουν οι γυναίκες. Τα ίδια έχουν αλλάξει πολύ στο πέρσασμα του χρόνου, καταλυτικά θα λέγα, όσα για τα έθιμα, όλλα έξακολουθών που τηρούνται κι αλλά αναβιώνουν πια μόνο μέσα απ' τους πολιτιστικούς συλλόγους με εκθλώσεις που βοηθούν να διατηρηθούν οι μηνύες ζωντανές και να περάσουν από γενιά σε γενιά, έστω και με τον τρόπο αυτόν, δηλαδή τον καθαρά λαογραφικό.

Ποια πιστεύετε είναι η κορύφωση του βιβλίου σας; Όταν την διαβάστε για πρώτη φορά πως νιώσατε;

Είναι αρκετές οι σκηνές, καθώς η ζωή και τα ιστορικά γεγονότα ανταρέσσουν πολλές φορές τις ζωές των πρώτων. Μ' αυτό ως δεδομένο, υποθέτω ότι κάθε αναγνώστης θα ανακαλύψει το δικό του σημείο, όπου το βιβλίο κορυφώνεται. Για μένα προσωπικά είναι μια σκηνή που διαδραματίζεται στο βαπόρι και στο λιμάνι της Μεριάς – δε θα σας πειρούτερα, γιατί θεωρώ ότι πρέπει να διατηρήσω για τους μελλοντικούς μου αναγνώστες τη γοητεία των αναπότελους που συγκίνεσε ακόμη και κατά την άριση της συγγραφής, κάτι απάντιο, κι αυτό γιατί είναι βασισμένη στην ίδια τη ζωή...